

تشنج چیست؟

تشنج عبارت از تغییرات رفتاری در اثر افزایش بیش از حد فعالیت سلولهای مغزی و منجر به حالتی در فرد می‌شود که می‌تواند از یک اختلال حسی حرکتی خفیف تا شدید باشد.

تشنج بصورت ناگهانی و غیرارادی شروع شده و توسط فرد قابل کنترل نمی‌باشد. تشنج به دو صورت ژنرالیزه یا پارشیل تقسیم‌بندی می‌شود. در نوع ژنرالیزه کل بدن درگیر است مثل تشنج گراند مال و در نوع پارشیل قسمتی از بدن درگیر است.

تشنج تب:

این فرم از تشنج در بچه‌هایی که تب بالا دارند و در بین سنین ۶ ماه تا دو سال دیده می‌شود. بطور متوسط ۱/۳ اینها یکبار تشنج با تب دارند. این بیماری در کسانی که والدین آنها نیز تشنج تب داشته‌اند یا در دوقلوها بیشتر دیده می‌شود. بنابراین زمینه خانوادگی در اینها شایع‌تر است.

بررسی‌های آزمایشگاهی و تصویربرداری در این فرم تشنج طبیعی است ۱۰٪ ممکن است تکرار شود ۵٪ ممکن است تبدیل به اپی‌لپسی شود. در این حالت والدین باید به پزشک مراجعه نمایند. تا تشخیص قطعی داده شود و گرنه ممکن است با منژیت یا ... اشتباه گرفته شود.

چند درصد احتمال تشنج در خانواده ممکن است

وجود داشته باشد:

در هر سنی ممکن است تشنج اتفاق بیافتد درصد کمتری ارث در آن دخالت دارد. نوع ارثی آن شایع نبوده و درصد کمی را شامل می‌شود. بطوری که اکثر والدین فرزندان تشنجی، خودشان این بیماری را ندارند.

علل تشنج:

تشنج یک علامت است و باید به محض تشخیص علل مختلف آن بررسی شود که از علل آن می‌توان موارد زیر را نام برد:

علل مادرزادی:

- ✓ ژنتیک
- ✓ ادیوپاتیک (ناشناخته)
- ✓ عفونت‌ها
- ✓ اختلالات متابولیک ضربه سر
- ✓ تومور
- ✓ مسمومیت‌ها و سکته‌های مغزی

تشخیص افتراقی:

✓ برخی از بیماریها ممکن است انواع مختلف Seizures یا حمله را تقلید نمایند. بنابراین گرفتن یک شرح دقیق از بیمار و خانواده می‌تواند در تشخیص کمک کننده باشد.

✓ سکته مغزی (TIA)

✓ هایپوگلیسمی

✓ اختلالات غیرطبیعی مانند اتیک یا کره

✓ اختلالات خواب مثل (خواب گردی)

✓ وحشت شبانه در خواب

✓ دندان ساییدگی

✓ سنگ کوب یا Faint

✓ میگرن

✓ تشنج‌های ساختگی (در سربازان و بچه‌ها شایع است)

روشهای تشخیص:

بهترین روش تشخیص رویت بیمار در زمان حمله است.

سایر موارد روشهای تشخیص از جمله:

✓ نوار مغزی می‌تواند کمک کننده باشد. هرچقدر

نزدیک به زمان حمله باشد کمک کننده‌تر است و

بیمارستان امام خمینی (ره) رابر

تشیح چیست؟

تهیه کننده:

فرزانه شمس‌الدین‌پور

(سوپروایزر کارشناس سلامت)

بهار ۱۴۰۲

تأیید کننده: دکتر امیرحسین صباغ

- ✓ در برخی از افراد مصرف بعضی از غذاهای سرد باعث حمله می‌شود.
- ✓ گرسنگی طولانی مدت نداشته باشند.
- ✓ از نزدیک شدن به منبع نور زیاد مثل تلویزیون خودداری شود مخصوصاً در صرع‌های رفلکسی
- ✓ اجتناب از ورزشهای خطرناک مثل شنا، کوهنوردی
- ✓ رفتن به ارتفاعات و پرهیز از رانندگی.

مراقبتهای لازم در زمان حمله:

- ✓ بیمار به یک سمت خوابانیده شود (به پهلو)
- ✓ اگر فک قفل نشده باشد جسم سفت مانند چوبی یا چرمی یا پارچه‌ای بین دندانها قرار داده شود تا زبان در اثر قفل شدن دندانها آسیب نبیند.
- ✓ اطراف فرد را خلوت کنید.
- ✓ لباسهای تنگ یا زیورآلات را از گردن او باز کنید تا راحت‌تر نفس بکشد.
- ✓ در زمان حمله هیچ ماده خوراکی با آب وارد دهان نکنید.
- ✓ سریعاً به اولین مرکز درمانی مراجعه شود.

منبع:

کتاب بیماری‌های مغز و اعصاب، تألیف اعضای کمیته علمی انجمن مغز و اعصاب ایران، چاپ دوم، سال ۱۳۹۸

- باید توجه داشت که در ۱۰٪ بیماران در بین حملات ممکن است نوار مغزی طبیعی باشد و در ۵٪ افراد طبیعی نیز ممکن است غیرطبیعی باشد.
- ✓ روش دیگر تشخیص تصویربرداری از مغز بصورت B.CT و BMRI است.

آزمایشات تشخیصی مانند:

- ✓ CBC
- ✓ پلاکت
- ✓ تستهای کبدی
- ✓ اوره- کرانتین
- ✓ قند- کلسیم
- ✓ فسفر
- ✓ سدیم
- ✓ پتاسیم
- ✓ تیروئید

مراقبتهای لازم در زمان غیر حمله:

- ✓ داروها کامل و سروقت خورده شود.
- ✓ آزمایشات دروه‌ای انجام شود.
- ✓ خواب مناسب داشته باشد، بی‌خوابی باعث تحریک مغز می‌شود.